

Συλλογή της Νομολογίας

Υπόθεση C-549/14

Finn Frogne A/S
κατά

Rigspolitiet ved Center for Beredskabskommunikation,

(αίτηση του Højesteret
για την έκδοση προδικαστικής απόφασης)

«Προδικαστική παραπομπή — Δημόσιες συμβάσεις — Οδηγία 2004/18/EK — Άρθρο 2 — Αρχή της ίσης μεταχειρίσεως — Υποχρέωση διαφάνειας — Σύμβαση σχετική με την παράδοση σύνθετου συστήματος επικοινωνίας — Δυσχέρειες κατά την εκτέλεση — Διαφωνία των συμβαλλομένων μερών ως προς την ευθύνη — Εξωδικαστικός διακανονισμός — Περιορισμός του εύρους της συμβάσεως — Μετατροπή εκμισθώσεως υλικού σε πώληση — Ουσιώδης τροποποίηση συμβάσεως — Δικαιολόγηση ως εκ του αντικειμενικού σκοπού επιτεύξεως φιλικού διακανονισμού»

Περίληψη – Απόφαση του Δικαστηρίου (όγδοο τμήμα) της 7ης Σεπτεμβρίου 2016

1. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Διαδικασίες συνάψεως δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών — Οδηγία 2004/18 — Ανάθεση συμβάσεων — Τήρηση των αρχών της ίσης μεταχειρίσεως των διαγωνιζομένων και της διαφάνειας — Περιεχόμενο — Τροποποίηση εκ μέρους του αναθέτοντος φορέα, μετά την ανάθεση, ενός από τους όρους που προβλέπονται στην προκήρυξη του διαγωνισμού — Δεν επιτρέπεται — Δικαιολόγηση βάσει της αντικειμενικής ευκαιρίας επιτεύξεως φιλικού διακανονισμού διαφοράς — Δεν ασκεί επιρροή

(Οδηγία 2004/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρο 2)

2. Προσέγγιση των νομοθεσιών — Διαδικασίες συνάψεως δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών — Οδηγία 2004/18 — Παρεκκλίσεις από τους κοινούς κανόνες — Στενή ερμηνεία

(Οδηγία 2004/18 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου, άρθρα 28 και 31)

1. Το άρθρο 2 της οδηγίας 2004/18, περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημοσίων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, έχει την έννοια ότι, κατόπιν της αναθέσεως δημοσίας συμβάσεως, δεν μπορεί να γίνει ουσιώδης τροποποίησή της χωρίς την κίνηση νέας διαδικασίας αναθέσεως συμβάσεως, ακόμα και αν η εν λόγω τροποποίηση συνιστά αντικειμενικώς τρόπο εξωδικαστικού διακανονισμού, ο οποίος περιλαμβάνει αμοιβαίες παραιτήσεις από μέρους αμφοτέρων των συμβαλλομένων, προκειμένου να δοθεί τέλος σε διαφορά της οποίας η έκβαση είναι αβέβαιη και η οποία ανέκυψε λόγω των δυσχερειών εκτελέσεως της συμβάσεως αυτής. Το αντίθετο θα ίσχυε εάν τα έγγραφα της ως άνω συμβάσεως προέβλεπαν τη δυνατότητα προσαρμογής ορισμένων, έστω και σημαντικών, όρων της κατόπιν της αναθέσεως και καθόριζαν τον τρόπο εφαρμογής της εν λόγω δυνατότητας.

Συναφώς, ούτε το γεγονός ότι η ουσιώδης τροποποίηση των όρων δημοσίας συμβάσεως αιτιολογείται όχι από τη εκπεφρασμένη βούληση της αναθέτουσας αρχής και του αναδόχου να επαναδιαπραγματευθούν τους όρους της συμβάσεως αυτής, αλλά από τη βούλησή τους να καταλήξουν σε εξωδικαστικό διακανονισμό σχετικά με δυσχέρειες που ανέκυψαν στο πλαίσιο της εκτελέσεως της ως άνω συμβάσεως, ούτε ο αντικειμενικώς απρόβλεπτος χαρακτήρας ορισμένων έργων μπορούν να δικαιολογήσουν την απόφαση περί τροποποίησεως χωρίς τήρηση της αρχής της ίσης μεταχειρίσεως της οποίας πρέπει να τυγχάνουν όλοι οι δυνητικώς ενδιαφερόμενοι για ορισμένη δημόσια σύμβαση οικονομικοί φορείς. Εξάλλου, και μόνο το γεγονός ότι, λόγω του αντικειμένου τους, δύναται να θεωρηθεί ότι ορισμένες δημόσιες συμβάσεις έχουν απρόβλεπτο χαρακτήρα, καθιστά προβλέψιμο τον κίνδυνο να ανακύψουν δυσχέρειες κατά το στάδιο της εκτελέσεως. Κατά συνέπεια, για τέτοιου είδους σύμβαση, στην αναθέτουσα αρχή επαφίεται όχι μόνο να προσφύγει στις προσφορότερες διαδικασίες συνάψεως συμβάσεως, αλλά επίσης να προσδιορίσει ενδελεχώς το αντικείμενο της συμβάσεως αυτής. Επιπροσθέτως, η αναθέτουσα αρχή μπορεί να διατηρεί τη δυνατότητα να επιφέρει ορισμένες τροποποιήσεις, ακόμα και ουσιώδεις, στη σύμβαση, κατόπιν της αναθέσεώς της, εφόσον υπάρχει τέτοια πρόβλεψη στα έγγραφα που διέπουν τη διαδικασία αναθέσεως.

(βλ. σκέψεις 32, 36, 40 και διατακτ.)

2. Σύμφωνα με το άρθρο 2 της οδηγίας 2004/18 περί συντονισμού των διαδικασιών σύναψης δημόσιων συμβάσεων έργων, προμηθειών και υπηρεσιών, οι αναθέτουσες αρχές μπορούν να συνάψουν σύμβαση με διαπραγμάτευση. Εντούτοις, όπως προκύπτει από το γράμμα της τελευταίας περιόδου του άρθρου 28, δεύτερο εδάφιο, της οδηγίας αυτής, τούτο μπορεί να εφαρμοστεί μόνο στις ειδικές περιπτώσεις και περιστάσεις που προβλέπονται ρητώς στο άρθρο 31, όπερ σημαίνει ότι η απαρίθμηση των οικείων εξαιρέσεων πρέπει να εκληφθεί ως περιοριστική.

(βλ. σκέψη 35)